

**PARTICIPATIE VAN DE
OEKRAÏENSE VLUCHTELINGEN IN
GEMEENTE ASTEN**

Jolynn van Hout & Jetske Vogels

Inhoud

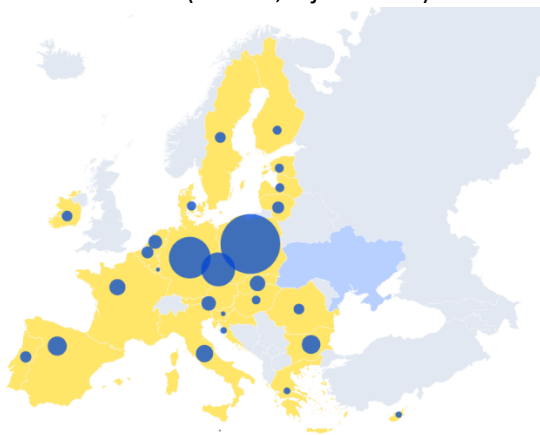
H.1 Inleiding.....	3
1.1 Het maatschappelijk vraagstuk	3
1.2 Deelvragen.....	4
1.3 Hypothese	4
1.4 Conceptueel model	4
H.2 Methode	5
2.1 Interview.....	5
2.2 Populatie en onderzoek.....	5
H.3 Resultaten	6
3.1 Interview Sanny Vullers (sociaal domein teamleider en coördinator Oekraïne)	6
3.2 Interview Bart van Houts (team veiligheid, ambtenaar rampenbestrijding van Asten/Someren)	8
3.3 Interview Edwin Vogels (brandweerman en OVD bevolkingszorg).....	10
3.4 Enquête burgers	11
3.5 Verhaaltje Oekraïens meisje.....	12
H.4 Conclusie en discussie.....	13
4.1 Interpretatie	13
4.2 Terugblik hypothese	13
4.3 Terugblik resultaten	13
4.4 Beperkingen.....	13
4.5 Suggesties.....	14
Literatuurlijst en logboek	15
Bijlage A.....	16
Interview Sanny Vullers (sociaal domein teamleider en coördinator Oekraïne)	16
Interview Bart van Houts (team veiligheid, ambtenaar rampenbestrijding van Asten/Someren) ...	16
Interview Edwin Vogels (brandweerman en OVD bevolkingszorg).....	17
Bijlage B	18
Enquête burgers	18

H.1 Inleiding

1.1 Het maatschappelijk vraagstuk

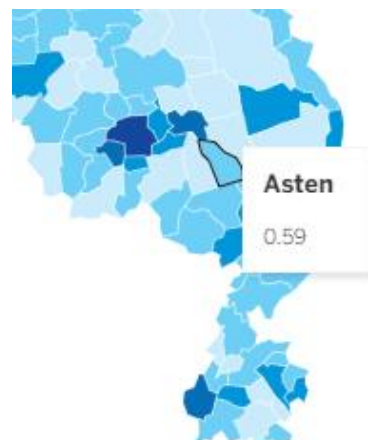
Op dit moment is er een oorlog gaande in Oekraïne tussen Rusland en Oekraïne, wat is begonnen toen Rusland donderdag 24 februari in de vroege ochtend Oekraïne binnenviel. Het conflict even in het kort: Oekraïne en Rusland zijn allebei uit de Sovjet-Unie gestapt en Oekraïne wil zich aansluiten bij de NAVO en de EU, Rusland is het daar niet mee eens en eist dat Oekraïne nooit lid wordt van de EU (Rijksoverheid, 24 januari 2022). Een van de gevolgen van de oorlog is dat er enorm veel mensen op de vlucht gaan en in andere landen een opvang zoeken/krijgen. Iedere regio heeft namelijk de opdracht gekregen om ongeveer 2.000- 2.500 opvangplekken op te zetten voor de Oekraïense vluchtelingen. Hier rechts zie je de recentste update over de opvangplekken in de regio Zuidoost-Brabant (VRBZO, 9 juni 2022).

Potentiële capaciteit	2789
Daadwerkelijke capaciteit	1639
Bezet	1322
Beschikbaar	195
Binnenkort beschikbaar	443

Hier links zie je hoeveel vluchtelingen er waar geregistreerd zijn voor tijdelijke of soortgelijke bescherming. Met in Nederland 64.480 vluchtelingen (Consilium Europa, juni 2022). Op dit moment zitten er in Asten zo'n 50 vluchtelingen en zitten de opvangen hier zo goed als vol.

Aantal inwoners met herkomst in Oekraïne per duizend inwoners, per gemeente

Zodra ze hier terecht komen, kunnen ze direct naar school of op zoek gaan naar een baan, eigenlijk gewoon hun leven hier in Nederland voortzetten. In het begin worden ze goed begeleid, naar mate hoe langer ze hier zitten, hoe meer we ze loslaten en we ze hun eigen ding laten doen. Natuurlijk is er altijd iemand in de buurt die er voor ze is en anders is er een contactpersoon telefonisch bereikbaar. Voor gemeentes is dit natuurlijk ook niet makkelijk, zij lopen ook tegen een aantal knelpunten aan. Als eerste wil de meente graag meer mankracht, want doordat het personeel van de gemeente ook taken krijgt voor de situatie met Oekraïne gaat het ten koste van de reguliere gemeentetaken. Daarnaast maken ze zich ook nog druk over de hoge werkdruk voor gemeenteambtenaren en het risico op uitval. Dit was ook al een uitdaging in de coronacrisis en nu door de krappe arbeidsmarkt is het lastig om extra medewerkers te vinden die snel inzetbaar zijn. En als laatste maken de gemeentes zich ook zorgen over de beschikbaarheid van opvangplekken. De VNG gaat over deze zorgen met het rijk in gesprek. (VNG, 15 juni 2022) Onze hoofdvraag luidt: 'Hoe zorgt de gemeente Asten ervoor dat de Oekraïense vluchtelingen betrokken worden bij de samenleving?'

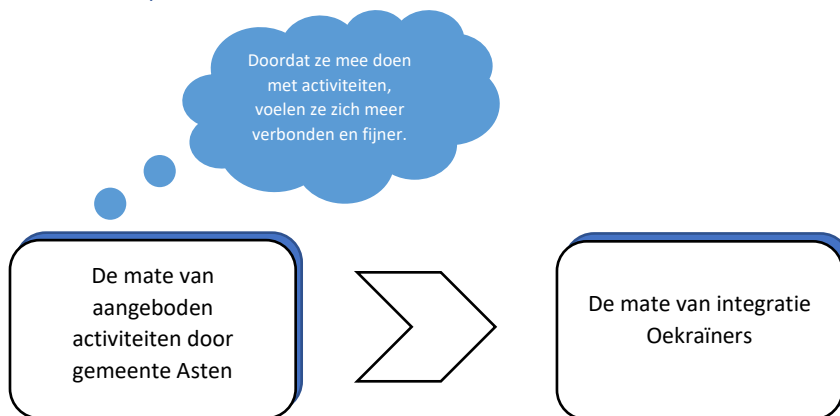
1.2 Deelvragen

- Hoeveel mensen komen er hier naar Asten?
- Hoeveel plekken hebben we hier beschikbaar?
- Kunnen de kinderen direct naar school?
- Staat er 24 uur iemand bij ze om de hoek of moeten ze zoveel mogelijk zelf doen?
- Hoe krijgen de Oekraïense vluchtelingen hier een thuis?
- Wat is de opdracht die de Gemeente heeft gekregen?

1.3 Hypothese

De hypothese luidt dat de Gemeente Asten de Oekraïense vluchtelingen met een open hart zullen ontvangen. De hypothese zal dus zijn dat ze Oekraïense vluchtelingen genoeg inlichten over belangrijke informatie en dat er altijd een aantal contact mensen klaar staan om de Oekraïense vluchtelingen altijd te kunnen helpen.

1.4 Conceptueel model

H.2 Methode

2.1 Interview

Wij hebben Sanny Vullers (sociaal domein teamleider en coördinator Oekraïne), Bart van Houts (team veiligheid, ambtenaar rampenbestrijding van Asten/Someren) en Edwin Vogels (brandweerman en OVD bevolkingszorg) geïnterviewd in het gemeentehuis Asten en in de Brandweerkazerne in Asten. Wij hebben hun een aantal vragen gesteld die leiden tot onze hoofd- en deelvragen, zoals de vraag: *“Eerst bed, bad en brood, maar hoe laten jullie ze integreren in de samenleving?”*. Wij hebben op alle vragen een goed antwoord gekregen waar wij iets mee konden voor ons onderzoek. Gedurende het onderzoek hebben we ook verder gevraagd op antwoorden, zo hebben we de meeste informatie gekregen.

Ook hebben we een enquête laten invullen door een aantal burgers, zo konden wij zien wat de inwoners van Asten zouden willen doen voor de Oekraïense vluchtelingen en of er genoeg wordt geïnformeerd waar je bijvoorbeeld geld kan doneren (dit hebben we letterlijk zo gevraagd). Als laatste hebben we een stukje van een Oekraïense vluchteling genaamd Lina gekregen, ze zit bij ons op school op het Varendonck College. We hebben bewust geen 1 op 1 interview met haar gedaan, omdat we denken dat dit voor haar best heftig en lastig is. Ze zit natuurlijk nu in een situatie die voor haar geheel onbekend is. We hebben via iemand die ze een beetje begeleid op school gevraagd of Lina voor ons een stukje wil schrijven over de situatie waar zij zich in bevindt. Op deze manier kon ze zelf kiezen wat ze wel en wat ze niet wilde delen. Nadat we het stukje hebben ontvangen hebben we nog een paar korte vragen gesteld, maar die waren wat moeilijk te begrijpen voor haar. Maar de informatie die we hebben gekregen, helpt ons erg goed bij het onderzoek.

2.2 Populatie en onderzoek

De populatie die wij voor ons onderzoek hebben gebruikt verschillen. We hebben contact gehad Sanny Vullers met de functie sociaal domein teamleider en coördinator Oekraïne, Bart van Houts met de functie teamveiligheid, ambtenaar rampenbestrijding van Asten/Someren, Edwin Vogels met de functie brandweerman en OVD bevolkingszorg en de Oekraïense vluchteling Lina. Verder hebben we voor de enquête mensen gevraagd met bijvoorbeeld verschillend geslacht, leeftijd, etniciteit, zodat we een representatief onderzoek kunnen leveren.

H.3 Resultaten

3.1 Interview Sanny Vullers (sociaal domein teamleider en coördinator Oekraïne)

School

- 1. Van wie krijgen de scholen de vraag of er Oekraïense kinderen bij hun op school kunnen komen? Hangen er dan veel eisen aan vast, waar een school dan aan moet voldoen?**

In het begin was het nog niet geregeld. Niemand wist iets. Leerlingen moesten wachten. Gemeente Someren en Deurne hebben samen gekeken wat er mogelijk was. Vluchtelingen gaan naar de basisschool die het dichtstbij hun opvanglocatie ligt. Dinsdag en woensdag hebben ze allemaal samen les in Asten.

Een school hoeft niet aan bepaalde eisen te voldoen. Wel de lessen, dus een bepaald aantal leerlingen.

- 2. Hoe komen die kinderen op een school? Of hebben ze bijvoorbeeld een fiets gekregen?**

De meeste kinderen kunnen fietsen. Er is dan ook voor fietsen gezorgd. Kinderen gaan zoveel mogelijk met de fiets. Kinderen in Heusden gaan met de taxi op die dinsdag en woensdag wanneer ze les krijgen in Asten. Op de middelbare school krijgen de kinderen gewoon boeken en van het leefgeld dat ze krijgen zouden ze eventueel ook nog extra schoolspullen kunnen kopen.

- 3. Is het onderwijs geven aan jonge kinderen op de basisschool moeilijker dan bijvoorbeeld aan kinderen op de middelbare school? Omdat jonge kinderen waarschijnlijk minder goed Engels kunnen?**

Kinderen die een kleuter leeftijd hebben, leren vooral spelonderwijs. Dus deze kinderen gaan niet die dinsdag en woensdag naar de gezamenlijke les in Asten. Hoe ouder je wordt zou je misschien beter Engels kunnen en is het misschien ook makkelijker om les te geven aan deze kinderen.

- 4. Hoe communiceren jullie met de vluchtelingen die zowel geen Engels als geen Nederlands kunnen? Hebben jullie een tolk of is er iemand waar jullie mee samenwerken die Oekraïens kan?**

Paar spreken goed Engels en vertalen het gesprek dan voor de rest. Iemand die Oekraïens kan komt vaker mee. Als het ingewikkelder wordt moet je een echte tolk inschakelen en anders Google Translate. Toevallig hebben ze een vrijwilliger die Oekraïens kan en zij wil graag helpen.

Inzet burgers

- 1. Zijn er veel burgers die zich openstellen om een gastgezin op te zetten? En is daar vanuit de gemeente veel vraag naar?**

Er zijn een aantal gastgezinnen, zo rond de 27. De gemeente plaatst geen vluchtelingen in gastgezinnen, de Takecarebnb en de regio zorgt hiervoor. Takecarebnb is een soort stichting die vluchtelingen matcht aan een gastgezin.

- 2. Hoe hebben jullie ervoor gezorgd dat de burgers weten waar zij zich op kunnen geven voor een gastgezin of geld kunnen doneren? Via bijvoorbeeld Social Media of op een bepaalde website.**

Dit staat op de website van gemeente Asten. Onder het kopje Oekraïne staat allerlei informatie waar ze naar toe kunnen en waar mensen zouden kunnen doneren.

3. Is de inzet van burgers nodig/noodzakelijk?

Er hebben best veel mensen zich als vrijwilliger aangemeld. Dit is dan voor bijvoorbeeld boodschappen doen, een aantal dagen in de week knutselen, naar een tweedehandskledingwinkel gaan om kleding uit te zoeken, etc.

Opvang + communicatie

1. Waar is een opvang voor de Oekraïense vluchtelingen? En is het mogelijk denk je om daar even te kijken of niet i.v.m. de privacy wat heel begrijpelijk is?

Op camping peelpoort staan bijvoorbeeld een aantal huisjes. Ze slapen hier op een slaapkamer. Vaak is alles wel gezamenlijk, maar ze hebben wel een eigen douche en toilet. En het even mogen kijken bij de Oekraïners wordt niet gedaan, vanwege privacy wat heel begrijpelijk is.

2. Hoe hebben jullie ervoor gezorgd dat deze plekken beschikbaar zijn gesteld?

Als veiligheidsregio moet je er ongeveer 2500 plekken vrij hebben. 50 vluchtelingen zitten hier in Asten. Er zijn op dit moment ook geen plekken hier in gemeente Asten meer vrij. Ze zijn bezig met lange termijnvisie. Met alle contracten kunnen ze afspraken maken. Eigenlijk mag je geen heel jaar op een camping verblijven, maar gemeente Asten heeft een uitzondering gemaakt voor de Oekraïners in deze situatie. Er is bijvoorbeeld geregeld dat ze zeker kunnen blijven tot half januari, kan ook langer, maar er moet uiteindelijk wel naar een structurele oplossing worden gezocht. Gastgezinnen kan ook niet altijd, als ze bijvoorbeeld in het achterhuisje zitten in de tuin is dit niet handig in de winter, vanwege dat bijvoorbeeld de kraan moet worden dichtgesloten.

3. Komt het voor dat er kinderen zonder ouders hier terecht komen? Hoe worden zij opgevangen, want zij zullen helemaal niet weten wat ze moeten doen?

Dit komt niet zoveel voor. Als er minderjarigen komen zonder ouders gaan ze naar Mierlo. Ze worden dan aangemeld voor de kinderbeveiliging.

4. Is er bij de opvangplekken een soort van baas aanwezig die meteen klaar staat om de vluchtelingen te helpen bij onduidelijkheden?

Onis is het vaste contactpersoon. Eigenaren en mensen die werken bij de Onis komen vaak kijken hoe het gaat en of ze kunnen helpen.

Overig

1. Waar zitten knel-/zorgpunten?

De zorgen liggen bij het langere termijn. Maar daar kan je nu nog niet helemaal op vooruit lopen. Je moet het eigenlijk afwachten, want je weet niet hoelang de oorlog nog gaat duren. De zorgen liggen nu ook bij de gastgezinnen, ze kunnen daar natuurlijk niet al te lang blijven. Gemeente Asten moet er vanuit gaan wat ze zien en wat er wordt verteld. Hoe langer ze hier blijven hoe meer leefgeld en hoe meer regels er zullen moeten komen.

3.2 Interview Bart van Houts (team veiligheid, ambtenaar rampenbestrijding van Asten/Someren)

Opdracht

- 1. Wat is de precieze opdracht die jullie hebben gekregen voor de Oekraïense vluchtelingen die in deze regio/gemeente komen?**
Er worden locaties gevraagd om mensen op te kunnen vangen op een menselijke manier, dit moeten er ongeveer 2.000 tot 2.500 zijn per regio. Het moet mogelijk zijn locaties vrij te krijgen voor een langere periode. De Oekraïense vluchtelingen worden geregistreerd in Eindhoven.
- 2. Van wie hebben jullie deze opdracht gekregen?**
Ze krijgen de opdracht van de veiligheidsregio.
- 3. Hebben jullie met andere regio's een samenwerking voor deze opdracht? Of communiceren jullie met andere regio's over hoe zij deze situatie aanpakken? Hoe gaan jullie anders om met de verschillen binnen de gemeentes/regio's?**

- 4. Eerst bed, bad en brood, maar hoe laten jullie ze integreren in de samenleving?**
Oekraïense vluchtelingen kunnen gemakkelijk meedoen met de samenleving en integreren. Kinderen kunnen naar school. De Peel zorgt voor de werkgelegenheid. In het begin worden de vluchtelingen erg geholpen en daarna steeds minder zodat ze uiteindelijk ook hun eigen ding kunnen doen.

Rol

- 1. Welke rol heeft u in deze situatie met Oekraïne?**
Bart van Houts is de link tussen de veiligheidsregio en de gemeente, een soort doorgeeflijn. Toen de oorlog net begon was Bart degene die het op poot moest zetten/opstarten.
- 2. Hoe zorgen jullie als gemeente ervoor dat de Oekraïense mensen hier een thuis krijgen? Er zijn natuurlijk plekken vrij gemaakt, maar hoe is dat geregeld?**
Ze kijken welke gebouwen beschikbaar zijn. Ze bellen wat adressen en proberen iets te regelen.
- 3. Wat kunnen wij als burgers allemaal betekenen in deze situatie?**
Mensen komen hier en hebben in principe niets. Je gaat ze op het begin erg helpen en door je bijvoorbeeld open te stellen als gastgezin. Taal is een barrière en hier kun je ze op bepaalde vlakken helpen. Het zit hem vooral in het opstarten en dat is waar ze juist mee geholpen moeten worden.

Overig

- 1. Denken jullie na over lange termijnvisie? En op welke manier zijn jullie daarmee bezig? Welke aanpak?**
Deze is nog niet helemaal ontwikkeld. Het ligt er heel erg aan hoe de oorlog zich verder ontwikkeld. Er is een kans dat mensen hier blijven, maar er is ook kans dat ze terugkeren zodra het gebied waar ze wonen veilig/veiliger is. Er moet dus iets geregeld worden, zoals huisvesting. Het wordt namelijk steeds lastiger om aan een huis te komen, ook voor de Nederlanders.

2. Waar zitten knel-/zorgpunten?

Stel dat er nog heel veel mensen bijkomen, dan kun je de opvang niet meer garanderen. Verder is het als je op een langere termijn kijkt, die mensen moeten toch ergens naartoe. Dit zorgt voor een opvang probleem.

3.3 Interview Edwin Vogels (brandweerman en OVD bevolkingszorg)

1. Welke invloed heeft Oekraïne op de brandweer?

De brandweer van Zuidoost Brabant krijgt zelf niet rechtstreeks de effecten van de oorlog mee. Wel komen er locaties met vluchtelingen in het gebied. Dus plekken met meer mensen die daar tijdelijk wonen. Dat geeft dus risico's op brand. Wij willen als brandweer dus ook graag weten waar en hoeveel mensen er worden ondergebracht.

Daarnaast hebben wij als brandweer materialen naar Oekraïne gestuurd. In totaal 8 pallets. Denk aan uitrukpakken, handschoenen, chemiepakken enz.

2. Welke invloed heeft je dienst als OVD bevolkingszorg voor Oekraïne?

Als ik dienst heb als officier van dienst dan kan het zijn dat ik een melding krijg dat er in ons gebied vluchtelingen zijn aangetroffen en dat ze niet weten waar ze naar toe moeten, bijvoorbeeld midden in de nacht. Dan moet ik er voor zorgen dat ze naar een tijdelijke opvang worden gebracht. Ook zorg ik ervoor dat die gemeente(s) dan weten dat dit is gebeurd.

3. Hoe weten jullie waar en hoeveel plekken er beschikbaar zijn?

Ik weet dat zelf niet als ik dienst heb. Ik maak alleen gebruik van de tijdelijke opvang (Microlab, Strijp S, Eindhoven). Daar kan ik altijd terecht, 24 uur per dag.

4. Wie betaalt taxi als je die moet regelen voor de Oekraïners? Wie belt er namens de vluchtelingen voor de taxi of doen ze dat zelf?

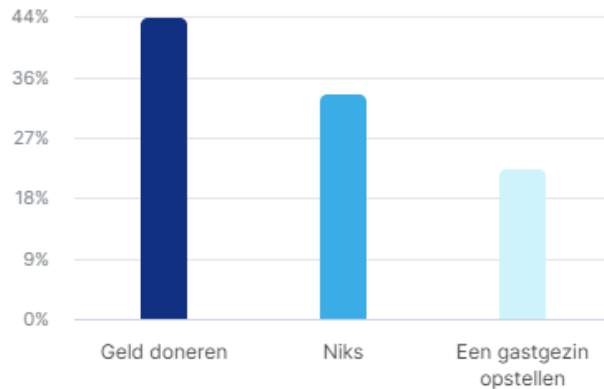
Het vervoer is voor de vluchtelingen gratis. Als ze bijvoorbeeld op het vliegveld komen kunnen ze met de bus of taxi naar de locatie. Dat betaalt gemeente Eindhoven dan. Ook worden ze soms door de Marechaussee (vliegveld politie) gebracht. Als ze met de trein moeten dan krijgen ze van de ns een gratis kaartje. Die worden dan weer door de regering betaald.

3.4 Enquête burgers

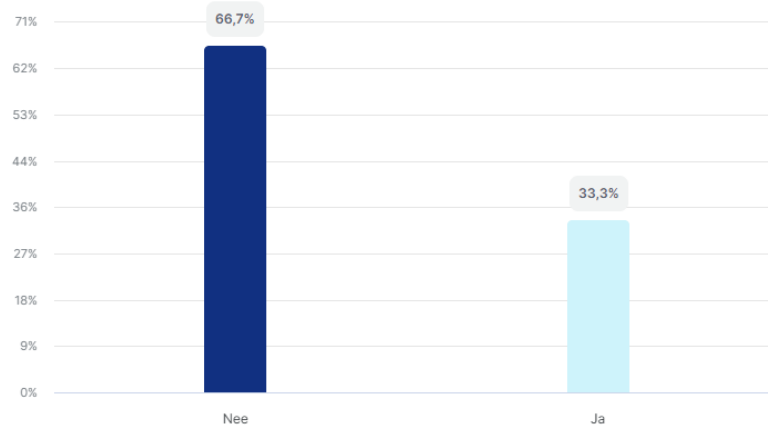
1. Zou u iets bij willen dragen aan de situatie met Oekraïne? Zo ja, wat?

Je ziet dat de meeste mensen geld zouden willen doneren. Ook willen veel mensen niets bij dragen aan de situatie. Maar ook een aantal niet. Burgers vinden dit natuurlijk heel erg voor deze mensen, dus willen graag een bijdrage leveren. Zo wordt er aangetoond dat als het nodig is dat er inzet vanuit de burgers mogelijk is.

2. Vind u dat er genoeg geïnformeerd wordt over bijvoorbeeld waar je geld kan doneren of waar je kan opgeven voor een gastgezin?

Zoals je ziet is het voor de meeste burgers niet duidelijk over waar ze geld kunnen doneren of zich kunnen opgeven voor een gastgezin. Natuurlijk is dit wel van belang als hier vraag naar is.

3. Op welke manier zou u geïnformeerd willen worden over dus bijvoorbeeld waar je geld kan doneren of je kan opgeven voor een gastgezin?

Omdat vele niet weten waar ze iets kunnen bijdragen aan de situatie met Oekraïne, hebben we ook gevraagd via welke manier ze dan geïnformeerd willen worden. De meeste zeggen social media en de krant. Social media is natuurlijk goed voor de wat jongere doelgroep en de krant is juist goed

voor de wat oudere doelgroep. Als er via deze manier geïnformeerd wordt, weten dus meerdere doelgroepen waar ze iets kunnen doneren. Als er vraag is naar donatie namens de burgers, dan wil je natuurlijk dat je het hele gemeenschap hierover informeert. Op deze manier kwamen we te weten via welke kanalen er informatie gestuurd kan worden.

Posters, Instagram, Facebook

Sociale media Krant tv

Via de krant Folders

Nieuwsberichten Social media

Reclame op tv, poster door het dorp, social media

3.5 Verhaaltje Oekraïens meisje

We hebben aan een Oekraïens meisje, genaamd Lina (rond de 14 jaar) die bij ons op school zit, gevraagd om een stukje te schrijven over de situatie waar zij zich in bevindt. Ze zit samen met haar gezin in een gastgezin. Het stukje dat ze heeft geschreven zie je hieronder:

‘We zijn hier goed ontvangen en de omstandigheden in ons verblijf zijn goed. Ik voel me niet erg betrokken bij Someren of Asten aangezien ik hier niet zo’n sociaal leven heb. Ik ben ook ongemakkelijk met de taal, dus ik voel me nog steeds wat buitengesloten. Maar de mensen met wie ik nu ben, zijn wel best vriendelijk. Ik ben hier samen met mijn gezin, dus voel me daardoor minder alleen.

Ik weet niet zeker of je iets kunt doen om ervoor te zorgen dat ik me meer betrokken voel, aangezien de omstandigheden zelf bijdragen aan een slecht humeur/perceptie/etc. (voor de meeste). Maar ik denk dat iets met de taal VEEL zou helpen, zoals het aanbieden van taalcursussen of iets anders oefenen. Als we in de buurt kijken, hebben we zoiets niet gevonden. De meeste Oekraïners worden naar Helmond gestuurd, omdat daar taalcursussen op school zijn, maar dat is best lastig.

Ik zou het wel leuk vinden als er misschien een activiteit georganiseerd wordt zodat we wat meer aansluiting kunnen krijgen.’

Wat we hiermee kunnen is te vinden bij H.4.

H.4 Conclusie en discussie

4.1 Interpretatie

Uit de enquête bleek dat 66,7% van de geïnterviewde mensen vonden dat er niet goed genoeg geïnformeerd werd over waar en hoe je bijvoorbeeld geld kan doneren. Dit is behoorlijk veel en als de inzet van de burgers nodig is, dan is het wel van belang dat dit duidelijk is.

Uit het stukje van het Oekraïens meisje blijkt dat ze zich nog niet zo betrokken voelt en zich wat ongemakkelijk voelt bij de taal, natuurlijk wil je als gemeente dat dit wel van pas komt. Dit is handig om te weten, zodat we hier verandering in kunnen brengen waardoor ze zich meer betrokken zal voelen en zich gemakkelijker voelt bij de taal.

4.2 Terugblik hypothese

'De hypothese luidt dat de Gemeente Asten de Oekraïense vluchtelingen met een open hart zullen ontvangen. De hypothese zal dus zijn dat ze Oekraïense vluchtelingen genoeg inlichten over belangrijke informatie en dat er altijd een aantal contact mensen klaar staan om de Oekraïense vluchtelingen altijd te kunnen helpen.'

De hypothese kunnen we behouden, omdat het klopt. Zodra de vluchtelingen hier in de Gemeente Asten terecht komen, staat er iemand voor ze klaar die ze ontvangt. Ze worden bij ontvangst goed genoeg ingelicht over belangrijke informatie. Ook zijn er vaste contactpersonen, namelijk de Onis, hier kunnen de vluchtelingen altijd terecht wanneer dat nodig is. In het begin krijgen ze dus alle informatie en worden ze wat begeleid, daarna laten we ze steeds losser zodat ze zich kunnen aansluiten bij de samenleving. Ze leven ook hun eigen leven wat iedereen doet.

4.3 Terugblik resultaten

Door de antwoorden op onze vragen hebben we ons onderzoek kunnen uitvoeren. De uitkomsten van de enquête hebben ervoor gezorgd dat we suggesties kunnen geven aan de gemeente, zodat het voor de burger duidelijk is waar hij/zij geld kan doneren of zich kan openstellen voor een gastgezin. En door het stukje wat de Oekraïense vluchteling heeft geschreven, kunnen we ook suggesties geven, zodat de vluchtelingen zich meer betrokken voelen en zich wat gemakkelijker voelen bij de taal.

In ons onderzoek is er sprake van representativiteit, omdat een vergelijkbare kleine groep van de gehele samenleving hebben geënuquêteerd. Er zijn natuurlijk enorm veel verschillende leeftijden om ons heen en we hebben onze enquête ook laten invullen door zoveel mogelijke burgers met verschillende leeftijd, geslacht, etniciteit etc.

In ons onderzoek is er ook sprake van validiteit, omdat wat we wilden weten we nu ook weten. We hebben precies onderzocht waarnaar we gingen onderzoeken. Op alles wat we wilden weten, hebben we een antwoord kunnen vinden en krijgen, waardoor we in ons onderzoek spreken van validiteit.

In ons onderzoek spreken we ook van betrouwbaarheid, omdat we specifieke personen hebben onderzocht waarvan we weten dat zij ergens veel van af weten. Neem een voorbeeld aan Sanny Vuller. Zij was de perfecte persoon voor ons onderzoek, omdat zij coördinator Oekraïne is. Deze rol zal ze ook niet voor niks hebben en daarom spreek je in ons onderzoek van betrouwbaarheid.

4.4 Beperkingen

Er waren niet echt beperkingen in het onderzoek, omdat het heel actueel is. Maar omdat alles snel geregeld moest worden, zijn de burgers niet genoeg ingelicht. Door een deel van dit onderzoek kunnen we deze knelpunten weer rechtzetten.

4.5 Suggesties

We hebben een aantal suggesties bedacht voor wat de gemeente kan doen tegen de knelpunten die ze zelf in ogen hebben, maar ook de knelpunten die het Oekraïense meisje aangeeft.

- ➔ *Informatie verspreiden via social media, de krant, op tv of op een poster.*
Uit de enquête is duidelijk geworden dat het voor meer dan de helft van de mensen (66,7%) het onduidelijk is waar hij/zij geld kunnen doneren of zich kunnen openstellen voor een gastgezin. Een aantal zouden wel een bijdrage willen geven, daarvoor is het dan wel makkelijk om te weten waar ze de bijdrage kunnen geven. De mensen vinden het fijn als deze informatie gegeven wordt via social media, de krant, op tv of op een poster die opgehangen wordt in een winkelcentrum. Zo kan dus zowel terecht komen bij de jongere doelgroep als de oudere doelgroep zodat zij weten waar zij een bijdrage kunnen leveren.
- ➔ *Taalcursus in de buurt*
Zoals de Oekraïense vluchteling aangaf, is het fijner om een taalcursus te kunnen krijgen hier in de buurt. Natuurlijk is dit niet altijd mogelijk, maar misschien is er een ruimte in de omgeving vrij waar iemand naartoe kan komen zodat de vluchtelingen in de buurt een taalcursus kunnen volgen. Op deze manier voelen ze zich ook gemakkelijker bij de taal.
- ➔ *Activiteiten organiseren*
Hier ook weer, zoals Lina aangaf voelt ze zich nog wat buitengesloten. Natuurlijk zal ze aan deze omgeving moeten wennen, maar als ze hier voorlopig haar leven moet voortzetten is het natuurlijk fijn als ze zich wat meer betrokken voelt. Door activiteiten te organiseren met zowel Oekraïense vluchtelingen als mensen hier in de omgeving, zullen de vluchtelingen zich wat meer betrokken voelen en niet het idee krijgen dat ze anders zijn of er alleen voor staan en het gevoel krijgen dat ze er niet bij horen. Zo maken zij ook kennis met de omgeving waar zij zich nu in bevinden.
- ➔ *Lange termijn*
Wat uit het interview is gekomen, is dat er wat zorgen liggen bij het lange termijn. Want er wordt gezegd dat je nog niet erg vooruit kunt lopen, omdat je een beetje moet afwachten. Je weet natuurlijk niet wanneer de oorlog voorbij is, dus je weet niet voor hoelang je een opvangplaats moet regelen. Dit is natuurlijk lastig, wij denken dat er continu gekeken moet worden naar beschikbare plekken. Deze plek hoeft dan niet direct vrij te zijn (mag natuurlijk wel), maar bijvoorbeeld voor over een tijdje. Dit zal ook voor rust zorgen, omdat je dan opvangplekken kunt garanderen.
- ➔ *Opvangprobleem*
Zoals er uit het andere interview is gekomen werd er gezegd dat er nog een zorgpuntje zit bij het stukje van opvang. Als er nou op een gegeven moment ineens heel veel mensen hier terecht komen en ze moeten hier perse terecht. Wat doe je dan? We denken dat we hier net zoals bij het vorige knelpunt steeds moeten blijven kijken naar mogelijke opvangplekken voor in de loop van de tijd.

Om vervolg onderzoek te doen, zou je op een later tijdstip weer mensen kunnen interviewen en kijken wat dan de situatie is voor zowel de Nederlandse bevolking en de Oekraïense vluchtelingen. Zo kunnen we goed zien of bijvoorbeeld het Oekraïens meisje Lina zich al meer betrokken zal voelen en zich al wat gemakkelijker voelt binnen de taal. En zo kunnen we zien of alles voor de Nederlandse bevolking ook duidelijk is.

Literatuurlijst en logboek

Datum	Tijd	Wat hebben we gedaan?
13-5-2022	75 min	Introductie in het Gemeentehuis
13-5-2022	50 min	Interview vragen bedacht + voorpagina (begin onderzoek)
18-5-2022	50 min	Vragen bedacht en plan voor onderzoek bedacht
3-6-2022	50 min	Vragen en plan afgerond voor onderzoeksdag
8-6-2022	30 min	Interview met Bart van Houts
8-6-2022	45 min	Interview met Sanny Vullers
8-6-2022	50 min	Gewerkt aan inleiding : uitleg probleem
13-6-2022	30 min	Gewerkt aan inleiding : uitleg situatie
17-6-2022	50 min	Gewerkt aan inleiding : hadden fout gedaan, dus begonnen met herschrijven
24-6-2022	35 min	Aan het verslag gewerkt en verdeelt
24-6-2022	45 min	Gewerkt aan resultaten invoeren
29-6-2022	50 min	Resultaten uitgewerkt en inleiding helemaal afgerond
5-7-2022	60 min	Gewerkt aan H.2 en H.4
6-7-2022	60 min	Gewerkt aan H.2 en H.4
6-7-2022	50 min	Inleiding afgerond en stukje Oekraïense vluchteling verwerkt
7-7-2022	40 min	H.4 afgerond
7-7-2022	45 min	Alle puntjes op de i gezet

Rijksoverheid (24 januari 2022), Rusland en Oekraïne: vragen en antwoorden over de situatie aan de grens.

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/01/21/rusland-oekraïne-situatie-grens-nieuws>

Consilium (juni 2022), refugees from Ukraine in the EU.

<https://www.consilium.europa.eu/nl/infographics/ukraine-refugees-eu/>

VRBZO (9 juni 2022), update opvang Oekraïense vluchtelingen.

<https://www.vrbzo.nl/actueel/vluchtelingen/>

De Volkskrant (20 maart 2022), Oekraïense immigranten in Nederland: vaak in grote steden en grotendeels vrouw.

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/oekraïense-immigranten-in-nederland-vaak-in-grote-steden-en-grotendeels-vrouw~bf091092/>

VNG (15 juni 2022), gemeenten lopen tegen grenzen aan bij opvang Oekraïners.

<https://vng.nl/nieuws/gemeenten-lopen-tegen-grenzen-aan-bij-opvang-oekraïners>

Bijlage A

Interview Sanny Vullers (sociaal domein teamleider en coördinator Oekraïne)

School

1. Van wie krijgen de scholen de vraag of er Oekraïense kinderen bij hun op school kunnen komen? Hangen er dan veel eisen aan vast, waar een school dan aan moet voldoen?
2. Hoe komen die kinderen op een school? Of hebben ze bijvoorbeeld een fiets gekregen?
3. Is het onderwijs geven aan jonge kinderen op de basisschool moeilijker dan bijvoorbeeld aan kinderen op de middelbare school? Omdat jonge kinderen waarschijnlijk minder goed Engels kunnen?
4. Hoe communiceren jullie met de vluchtelingen die zowel geen Engels als geen Nederlands kunnen? Hebben jullie een tolk of is er iemand waar jullie mee samenwerken die Oekraïens kan?

Inzet burgers

1. Zijn er veel burgers die zich openstellen om een gastgezin op te zetten? En is daar vanuit de gemeente veel vraag naar?
2. Hoe hebben jullie ervoor gezorgd dat de burgers weten waar zij zich op kunnen geven voor een gastgezin of geld kunnen doneren? Via bijvoorbeeld Social Media of op een bepaalde website.
3. Is de inzet van burgers nodig/noodzakelijk?

Opvang + communicatie

1. Waar is een opvang voor de Oekraïense vluchtelingen? En is het mogelijk denk je om daar even te kijken of niet i.v.m. de privacy wat heel begrijpelijk is?
2. Hoe hebben jullie ervoor gezorgd dat deze plekken beschikbaar zijn gesteld?
3. Komt het voor dat er kinderen zonder ouders hier terecht komen? Hoe worden zij opgevangen, want zij zullen helemaal niet weten wat ze moeten doen?
4. Is er bij de opvangplekken een soort van baas aanwezig die meteen klaar staat om de vluchtelingen te helpen bij onduidelijkheden?

Overig (tips)

1. Waar zitten knel-/zorgpunten?

Interview Bart van Houts (team veiligheid, ambtenaar rampenbestrijding van Asten/Someren)

Opdracht

1. Wat is de precieze opdracht die jullie hebben gekregen voor de Oekraïense vluchtelingen die in deze regio/gemeente komen?
2. Van wie hebben jullie deze opdracht gekregen?
3. Hebben jullie met andere regio's een samenwerking voor deze opdracht? Of communiceren jullie met andere regio's over hoe zij deze situatie aanpakken? Hoe gaan jullie anders om met de verschillen binnen de gemeentes/regio's?
4. Eerst bed, bad en brood, maar hoe laten jullie ze integreren in de samenleving?

Rol

1. Welke rol heeft u in deze situatie met Oekraïne?
2. Hoe zorgen jullie als gemeente ervoor dat de Oekraïense mensen hier een thuis krijgen? Er zijn natuurlijk plekken vrij gemaakt, maar hoe is dat geregeld?
3. Wat kunnen wij als burgers allemaal betekenen in deze situatie?

Toekomst

1. Denken jullie na over lange termijnvisie? En op welke manier zijn jullie daarmee bezig? Welke aanpak?
2. Waar zitten knel-/zorgpunten?

Interview Edwin Vogels (brandweerman en OVD bevolkingszorg)

1. Welke invloed heeft Oekraïne op de brandweer?
2. Welke invloed heeft je dienst als OVD bevolkingszorg voor Oekraïne?
3. Hoe weten jullie waar en hoeveel plekken er beschikbaar zijn?
4. Wie betaalt taxi als je die moet regelen voor de Oekraïners? Wie belt er namens de vluchtelingen voor de taxi of doen ze dat zelf?

Bijlage B

Enquête burgers

1. Zou u iets bij willen dragen aan de situatie met Oekraïne? Zo ja, wat?
2. Vind u dat er genoeg geïnformeerd wordt over bijvoorbeeld waar je geld kan doneren of waar je je kan opgeven voor een gastgezin?
3. Op welke manier zou u geïnformeerd willen worden over dus bijvoorbeeld waar je geld kan doneren of je kan opgeven voor een gastgezin?